

בש"פ 415/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 415/14

כבוד השופט ע' פוגלםן

לפני:

פלוני

העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי (כב' השופט צ'
קפקח) בתיק מ"ת 19687-08-13 מיום 15.1.2014

תאריך הישיבה: כ"א בשבט התשע"ד (22.1.2014)

בשם העורר:

עו"ד בנצי קבלר

בשם המשיבה:

עו"ד שאול כהן

ההחלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי בתל אביב-יפו (כב' השופט צ' קפקח) להורות על מעצר העורר עד תום ההליכים נגדו.

רקע

.1. נגד העורר הוגש ביום 12.8.2013 כתוב אישום המיחס לו ארבעה אישומים. ביום 16.12.2013 תוקן כתוב

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

האישום במסגרת הסדר טיעון – כך שנוטר האישום הראשון ונמחקו האישומים האחרים – והעורר הורשע על סמך הודהתו בעבירות של תקיפות בת זוג הגורמת חבלה של ממש (ארבע עבירות), תקיפה בת זוג (ריבוי עבירות), איומים (ריבוי עבירות) והדחה בחקירה. כעולה מכתב האישום, העורר והמתלוונת הם בני זוג מאז שנת 2000, ולהם שלוש בנות קטיניות בגילאים 3-7. ביום 14.9.2012 נכנס העורר לעמוד הפיסובוק של המתלוונת והבחן בהתקפות שעוררה את חסדו כי היא "מנחת רומן". חסד זה הביא אותו לשרשרת של אירועים אלימים שבהם תקף את המתלוונת ואיים עליה. באותו זמן ולמחרת איים העורר על המתלוונת, בין היתר בציינו כי אם תירדם ישפוך על פניה מים רותחים, תוך שדחה בזאת ותפס בידיה בחזקה. ביום 16.9.2012 סטר העורר למתלוונת במקום עבודתה, בנסיבות שלוש בנותיהם הקטינות, כך שזו נדהה לרצפה מעוצמת המכחה. לאחר שהמתלוונת הזעיקה את המשטרה, דרש ממנו העורר לבטל את הפנה ולזוזא שלא נשלחה נידית, וזה פעל לה פי בקשתו. עוד מתואר בכתב האישום כי התקופה שבין אמצע ספטמבר 2012 לאמצע يول 2013, איים העורר על המתלוונת ותקף אותה מספר פעמיים. באחד המקרים שפך עליה כס קפה לאחר שננתנה לבתם ממתך, ופעם נוספת בעט במתלוונת והפילה לרצפה. עוד נתען כי ביום 12.5.2013 איים העורר על המתלוונת שירצת אותה ואת בנותיהם, ובעקבות כך הגיעו המתלוונת תלונה במשטרה והוציאה נגדו צו הגנה.

הליך המעצר

2. بد בבד עם הגשת כתב האישום, הגיעו המדינה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים. בהחלטתו מיום 26.8.2013קבע בית המשפט המחוזי (כב' השופט הבכיר צ'גוריינקל) כי קיימות ראיות לכואורה ומתקיימת עילה למעצרו של העורר, אולם הורה על עירית תסקير מעצר לשם בחינת קיומה של חלופה הולמת. ביום 30.10.2013, לאחר קבלת תסקיר המעצר מיום 30.9.2013 והتسקיר המשלים מיום 21.10.2013, הורה בית המשפט קמא (כב' השופט צ'קפאח) על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. זאת, בהतבסס, בין היתר, על התסקרים השיליליים בעניינו ועל הערכת שירות המבחן כי נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה לעצמו ולבת זוגו וכי במצבו לא ניתן לשלבו באופןiek טיפול. עברר שהוגש על החלטה זו לבית משפט זה, הורה כב' השופט א' רובינשטיין על הגשת תסקיר מעודכן מטעם שירות המבחן. בית המשפט ציין כי אמן נראה, על רקע המלצותיו השיליליות של שירות המבחן, שאין להיעתר לבקשת העורר ולשחררו לחלופה של מעצר בית הורי, אולם הורה לשירות המבחן לבחון את אפשרות שילובו של העורר באפיק טיפולו במסגרת סגורה. בהקשר זה, עמד בית המשפט על כך שבתסקיר המשלים התייחס שירות המבחן רק לחלופה טיפולית אחת – טיפול ב"בית נעם", ולא לאפשרות שילובו של העורר ב"דיאלוג חדש", שכן אף הוא כחלופה טיפולית בתסקיר המעצר מיום 30.9.2013. עוד ציין בית המשפט כי חלפו כשלושה חודשים מן המועד שבו ניתנו חוות הדעת של הגורמים הטיפוליים בנוגע למסוכנות נשקפת מהעורר, וכי חלוף הזמן, לצד העובדה שהעורר נעדר עבר פלילי ושזה במעצר, רחוק מן המתלוונת, מצדיקים לבחון מחדש אם ניתן לשלבו במסגרת טיפולית.

3. ביום 29.12.2013, לאחר הרשות העורר על סמך הודהתו במיחס לו בכתב האישום המתוקן, הונח לפניו בית המשפט המחוזי תסקיר מעצר עדכני, אשר העירך כי נשקף מהעורר סיכון לסבירתו וכי יש לו צרכים טיפולייםבולטים. על אף האמור, המליץ שירות המבחן על שחרורו של העורר בבית הורי לצורך השתלבותו בטיפול על בסיס יומי ב"בית נעם". נוכח המלצת תסקיר המעצר והסכמה הצדדים, הורה בית המשפט המחוזי על שחרור העורר למעצר בית הורי בביתאים מגבילים. בין היתר, הותר לעורר לצאת בלבדו אחד ממקומו לטיפול ב"בית נעם", ונארס עליו ליצור קשר עם המתלוונת.

4. ביום 8.1.2014 הגיעו המשיבה לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בהחלטת שחרורו של העורר

מעצער. המשיבה צינה כי העורר שוחרר בהסכמה לאחר שתפקידו המוצע כי ישתלב בטיפול ב"בית נעם", אולם העורר כלל לא החל טיפול כאמור. בנוסף צינה המדינה כי ככל הנראה חלה בנסיבות החמורה במצבו הנפשי של העורר, והוא נשלח לבדיקה בביתחולים פסיכיאטרי, וכי ביום 31.12.2013 פניה המתלוונת למשטרה בתלונה כי העורר אינם עלייה בכוחה עקיפה – באמצעות פניה לגורמים העובדים עימה. נוכח האמור, ביקשה המשיבה כי בית המשפט יורה לשירות המבחן לבחון מחדש מחדש את המסוכנות הנש��פת מהעורר, וכי במידת הצורך ישולב האחرون באופן מיידי במסגרת טיפולית, או לחילופין – ככל שלא ניתן להפיג את המסוכנות הנש��פת ממנו – ישוב למעצער. נוכח הבקשה האמורה, הורה בית המשפט המחויז על הגשת תסקير מטעם שירות המבחן בעניינו של העורר, וקבע כי ביום 15.1.2014 יתקיים דיון בטיעונים לעונש.

5. ביום 9.1.2014 פנה שירות המבחן לבית המשפט המחויז בבקשת שהאחרון יש考 את האפשרות להחזיר את העורר למעצער נוכחות קיומו של חשש משמעותי להתנהגות פוגענית מצדיו. עוד צוין כי המשיב מצוי בחוסר יציבות ובהידדרות רגשית, ומפרק מסגרת "בית נעם" אינה ערוכה לקלוט אותו. גם בתפקידו המעצער שהוגש ביום 12.1.2014 התרשם שירות המבחן כי העורר אינו מażן נפשית, עוסק באופן אובייסיבי במטלוננט וגי נש��פת ממנו מסוכנות גבוהה. עוד צוין כי לא ניתן לשולבו במסגרת טיפולית, שכן כל עוד הוא אינו מכיר בהתנהגותו האלימה ובבעיותו שבהתנהלותו, לא קיימת עילות בכך. שירות המבחן אף הוסיף כי העורר הפסיק לטלול את הטיפול התורפי שלו; כי הפסיכיאטר שלו העריך שהתנהלותו אובייסיבית ואובדנית; וכי משיכה עם פקيدة הסעד המטפלת במטלוננט ובבנויותם של בני הזוג עולה חשש שהעורר יפגע בה. לבסוף המליך שירות המבחן לעצור את העורר עד תום ההליכים, תוך הפניותו למסגרת בריאות הנפש בשב"ס.

6. ביום 15.1.2014, במסגרת דיון בבקשת המשיבה, הורה בית המשפט המחויז על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט המחויז התייחס בהחלטתו לפניו העצמאית של שירות המבחן מיום 9.1.2014; למכתבו של אגף הרווחה של עיריית רמת-גן ליחידה החקורת מיום 13.1.2014, אשר ממנו עולה כי קיים חשש של ממש שהעורר ינסה לפגוע במטלוננט באמצעות פגעה במבנהיהם הקטנים; לתפקידו המעצער העדכני מיום 12.1.2014 בעניינו של העורר; ולמידע סודי אשר הציג לו בשעתו, העולה בקנה אחד עם כל שאר הנתונים.

מכאן העורר שלפנינו.

טענות הצדדים

7. לשיטת בא-כח העורר, שגה בית המשפט בכך שהורה על מעצרו עד תום ההליכים נגדו. להשפטו, לא בנקל يولה בית המשפט על מעצרו מחדש אשר שוחרר לחופת מעצר בית ולא הפר את תנאי שחרורו. בין היתר, טוען העורר כי אכן יצר קשר עם שני לקוחות של המטלוננט ואמר דברים בגנותה, אולם לאחר שהמטלוננט הגיעה בקשה למתן צו הגנה, הגיעו הצדדים להסכמה כי העורר ייחל ממעשי, וממילא אין במעשהיו משום הפרה של החוק או של תנאי שחרורו. בנוסף מוחה העורר על כך שלא נקלט ב"בית נעם", היות שהש��pto אין בסיס להערכת שירות המבחן שלפיה במצבו מסגרת טיפולית זו לא תאים עבورو. עוד הוא סבור כי שגה בית המשפט המחויז עת שנתן משקל למכתב מאת אגף הרווחה של עיריית רמת גן, אשר ציין כי לפי הערכת הפסיכיאטר שטיפל בעורר (להלן: הרופא

המטפל) מדובר ב"פצצת זמן מתתקתקת"; זאת, מבלתי שהונחה לפני בית המשפט קמא חוות דעת או התייחסות ישירה מטעמו של הפסיכיאטר. להשפת בא כוח העורר, מכתב זה אינו קובל, בהיותו עדות שטוחה. בא כוח העורר אף מפנה למסמכים שלא הוצגו לבית המשפט המחויז: סיכון הפגשה שהעביר הרופא המטפל אליו שבו אין אזכור של הדברים המיויחסים, והתייחסות כתוביה של הרופא המטפל, שלפיה לאrina את העורר "פצצה מתתקתקת". העורר מדגיש כי האמירה שייחסה לרופא המטפל הקרינה גם על חוות דעתו של שירות המבחן. העורר אף מצין כי העובדה שלא הפר את תנאי מעצר הבית מעידה על כך שחלופת המעצר שבאה הייתה אפקטיבית וראוייה; כי כתוב האישום נגדו תוקן ונמחקו ממנו אישומים רבים; כי הוא ביקש לעבור הליך טיפול, אפילו במסגרת סגורה; וכי הוא אדם משכיל שעברו הפלילי נקי. נכון האמור, מבקש העורר שבית משפט זה יורה על שחררו למעצר בית בוויו.

8. בדין שהתקיים לפני, התנגד בא כוח המדינה לבקשתה. המדינה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט המחויז, אשר נשענה על הערכתם של גורמי המקצוע השונים כי נשקפת מהעורר מסוכנות כלפי המתלוונת ובנותיהם וכי לא ניתן לשלו ב"בית נועם" במצוותו הנוכחי. לבסוף, הזכיר בא כוח המדינה כי לא עומדת לעורר עוד חזקת החפות. משכך, בבקשת המדינה כי בית המשפט ידחה את העrr.

דין והכרעה

9. לאחר שענייתי בבקשת ובצורך ושמעתית את טענות הצדדים בדין שנערך לפני, לא מצאתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחויז להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בכלל, בבקשת לעיון חזר בעניין הנוגע למעצר לפי סעיף 52(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ז-1996, או בערר על החלטה בבקשת כאמור, נדרש בית המשפט לעורר איזון ראי בין חירותו של מי שטרם הורשע ועדין עומדת לו חזקת החפות לבין האינטרסים של הבאתה שלום הציבור (השו, בין היתר: בש"פ 6548/08 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 23 (1.9.2008); בש"פ 5878/08 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 12 (6.7.2008)). אולם, במקרה שלפני המשיב כבר הורשע במינויו, כך שלא עומדת לו יותר חזקת החפות, וכל שנשאר הוא כי בית המשפט המחויז יגוזר את דינו. בנסיבות אלה, מתחזק המשקל שיש לתת לאינטראם השמירה על שלום הציבור במסגרת האיזון האמור (ראו והשו: בש"פ 10393/08 מדינת ישראל נ' גורדניצין, פסקה 22 (16.12.2008)).

בעניינו, העורר הורשע בעבירות חוזרות ונשנות של אלימות חמורה, אשר יש בהן כדי להuid על המסוכנות הרבהה הנשקפת ממנו, בעיקר כלפי המתלוונת. בנוסף, לא מצאתי להתערב בבקשת בית המשפט המחויז שלפיה לא ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר בשלב הנוכחי. בפניטו של שירות המבחן לבית המשפט המחויז מיום 9.1.2014, העיריך הראשון כי התנהגות העורר היא חסרת שליטה ושתלטנית כלפי מפקחיו; ובתסקרי המעצר העדכנים בעניינו של העורר מצין כי לא ניתן להפיג את המסוכנות הנשקפת ממנו באמצעות חלופת המעצר שהוצענה; וכי למרבה הצער מצבו אף אינו מאפשר לו, בעת הנוכחי, להשתלב במסגרת הטיפולית של "בית נועם". משכך, המליך שירות המבחן לשקלול להציג את העורר למעצר עד תום ההליכים נגדו. וכך יש להוסיף את התלונה שהגישה המתלוונת במשפטה נגד העורר עקב פניטו לחלק מלוקחותיה, אשר ממנה עולה בבירור כי העורר מתקשה להניח למATALONNETA לנפשה, מגלה אובייסיביות כלפיו ומתקשה לשלוט במעשהיו; ואת המכתב מאת העובדת הסוציאלית באגף הרווחה בעיריית רמת-גן, אשר במסגרתו הועלה החשש כי העורר ינסה לפגוע במתלוונת באמצעות פגעה בבנותיהם הקטנות. אני רואה לקבוע מסמורות בשאלת התיעוד שלא היה לפני בית המשפט המחויז, וממילא גם בשאלת אם נאמר על ידי הרופא המטפל כי העורר הוא בבחינת "פצצה מתתקתקת" ובמשקל שניין לדברים אלה בכתב אנף הרווחה של עיריית רמת גן. לעורר שמורה הזכות לפנות בהתייחס לקביעות אלה לבית המשפט המחויז בבקשת לעיון חזר ולהציג לפניו את

התיעוד. לגבי דידי, גם בלי שעתן משקל לדברים אלה, בנקודת הזמן הנוכחית (וכל עוד לא נקבע אחרת על ידי בית המשפט המחויז) לא ניתן להתעלם מהסיכון הנלמד מחומרת העבירות שבהן הורשע העורר כמו גם מהתנהגותו הנלמדת מהתלונה שהגישה המתלוונת למשטרה, מהמלצת שירות המבחן באשר לטיסICON המשמעותי הנשקף ממנו, ומקביעתו כי בנקודת הזמן הנוכחית לא ניתן לשלב את העורר בטיפול ב"בית נעם". כל אלה מבטאיםCDCURI את מסקנת בית המשפט המחויז כי אין מקום לשחרר את העורר, בשלב זה, לחופפת מעצר. העורר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ"ה בשבט התשע"ד (26.1.2014).

שפט